دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی زنجان
معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
مرکز آموزش مجازی

شیوه نامه اجرایی

آموزش مجازی اعضای

هیات علمی

دانشگاه علوم پزشکی زنجان

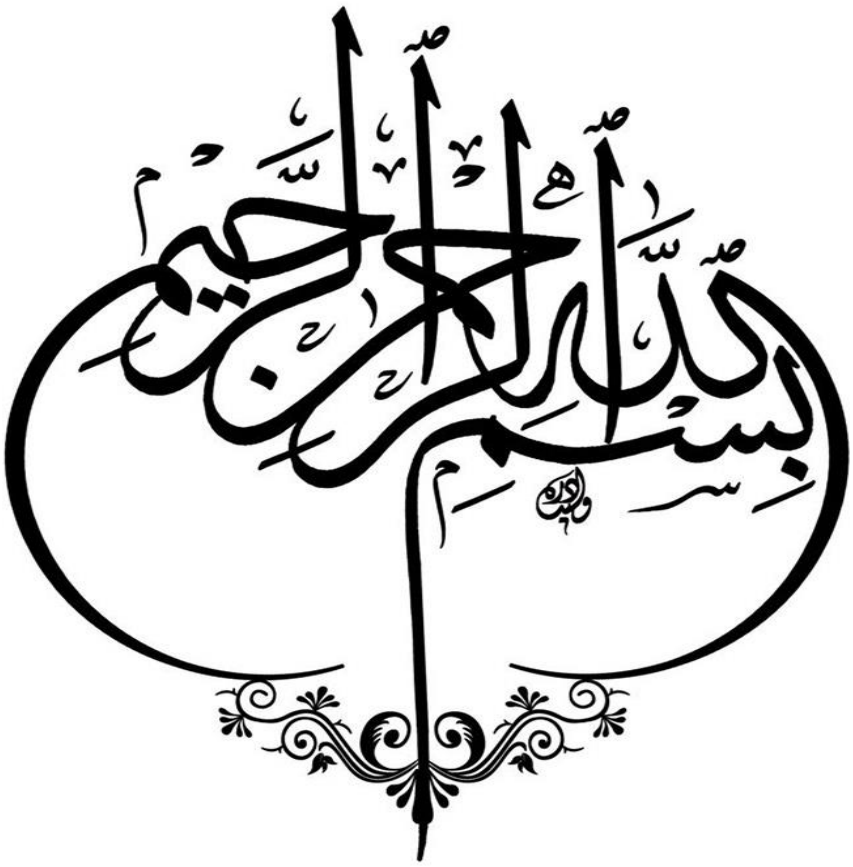
بسم الله الرحمن الرحيم

فهرست مطالب

مقدمه 4
هدف کلی 4
ماده 1: دامنه و حدود آیین نامه 5
ماده 2: تعاریف، اختصارات و اصطلاحات 6
ماده 3: فعالیتهای آموزشی اساتید 6
ماده 4: ارکان اجرایی ارزشیابی استاد 6
ماده 5: الزامات ارائه دروس 7
ماده 6. ارزشیابی دانشجویان 9
ماده 7. نحوه و فرایند ارزشیابی استاد 9
ماده 8. تحلیل نتایج 10
پیوست ها 11

مقدمه

با توجه به پاندمی کووید-19 و الزام برگزاری کلاسهای دانشگاهی به شیوه مجازی،کیفیت کلاس های مجازی برگزارشده اهمیت پیدا می کند.تعاملی بودن کلاس های مجازی یکی از مهمترین ابعاد است که باید در این روش آموزشی مدنظر قرار گیرد. با توجه به برگزاری مجموعه کارگاههای آشنایی با سامانه نوید و نحوه کار با نرم افزارهای تهیه محتوا انتظار می رود که کلاسهای مجازی برگزار شده از کیفیت بالاتری از نظر کمی و کیفی برخوردار شود.

بر همین اساس مرکز آموزش مجازی دانشگاه علوم پزشکی زنجان اقدام به طراحی و پیاده سازی شیوه نامه اجرایی آموزش مجازی توسط اعضای هیات علمی دانشگاه نمود که بخشی از برنامه های نظام ارزشیابی استاد در سطح دانشگاه، "شیوه نامه ارزشیابی عملکرد اعضای هیات علمی" می باشد.

هدف کلی

تدوین وتوسعه شیوه نامه اجرایی و ارزشیابی عملکرد اعضای هیات علمی در حوزه آموزش مجازی جهت ارتقا، بهبود و توسعه کیفیت آموزش مجازی در دانشگاه علوم پزشکی زنجان

اهداف اختصاصی:

- تدوین و طراحی شیوه نامه اجرایی آموزش مجازی جهت ارتقای کیفیت آموزش مجازی توسط اعضای هیأت علمی دانشگاه
- توسعه و اجرای شیوه نامه اجرایی آموزش مجازی توسط اعضای هیأت علمی دانشگاه
- کمک به اصلاح عملکرد آموزشی اعضای هیأت علمی در حوزه آموزش مجازی
- بازخورد نتایج ارزشیابی عملکرد به واحد ارزشیابی اساتید
- آشنایی مسئولین، مدیران و اساتید با نحوه ارزشیابی اعضای هیات علمی در حوزه آموزش مجازی

این شیوه نامه در اجرای ماده 4 (فرایند و ابزارهای ارزشیابی) پیوست شماره هفت(دستورالعمل ارزشیابی کیفیت عملکرد آموزشی اعضای هیات علمی) شیوه نامه اجرایی آیین نامه ارتقاء اعضای هیات علمی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی علوم پزشکی، تدوین شده است. در تهیه آن، استفاده از بااسناد بالادستی مد نظر بوده است. تعدادی از این اسناد در ذیل آورده شده است.

- برنامه راهبردی دانشگاه علوم پزشکی زنجان سال 1396- 1391
- آیین نامه مرکز آموزش مجازی دانشگاه علوم پزشکی زنجان سال 1397
- بند 1 و 2 از ماده 2 آخرین نسخه از آیین نامه ارتقاء(شماره 95/7420/دش تاریخ 1395/4/27)

- دستورالعمل ارزشیابی کیفیت عملکرد آموزشی اعضای هیات علمی- پیوست شماره 7 شیوه نامه اجرایی آیین نامه ارتقاء مرتبه اعضا هیات علمی مصوب 1395/4/27
- دستورالعمل ترفیع پایه اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی زنجان مصوب شورای دانشگاه

ماده 1. دامنه و حدود آیین نامه

این آیین نامه به همت مرکز آموزش مجازی و مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی زنجان با هدف تعیین ساختار و فرآیند اجرایی در حوزه آموزش مجازی تدوین شده است و دامنه و حدود آن شامل اعضای هیات علمی شاغل در دانشگاه علوم پزشکی زنجان می باشد.

ماده 2. تعاریف، اختصارات و اصطلاحات

2–1 دانشگاه: دانشگاه علوم پزشکی زنجان

2–2 دانشکده: هر یک از دانشکده های موجود در دانشگاه علوم پزشکی زنجان شامل: پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی، پرستاری و مامایی زنجان، فناوریهای نوین و دانشکده بهداشت و پیراپزشکی، پرستاری ابهر

2–3 استاد: عضو هیات علمی دانشگاه اعم از رسمی، پیمانی، قراردادی، تعهد خدمت و طرح نیروی انسانی، در هریک از مرتبه های علمی شامل مربی، استادیار، دانشیار و استاد تمام که کیفیت عملکرد آموزشی وی در نظام ارزشیابی استاد مورد ارزشیابی قرار می گیرد.

2–4 فراگیران: شامل دانشجویان دوره‌های کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و PhD ، دکترای عمومی، تخصصی بالینی، فوق تخصصی بالینی است که عضو هیات علمی در آموزش آنها مشارکت دارد.

2–5 مدیران: شامل افرادی هستند که مسئولیت برنامه‌ریزی و نظارت بر فعالیت‌های آموزشی عضو هیات علمی مورد ارزشیابی را بر عهده دارند. این افراد برای اساتید دروس نظری و عملی شامل رئیس دانشکده، معاون آموزشی دانشکده (در مورد دانشکده پزشکی، معاون آموزشی پزشکی عمومی، معاون تحصیلات تکمیلی، معاون تخصصی و فوق تخصصی نظر می دهند)، معاون آموزشی مراکز آموزشی درمانی و مدیر گروه می باشد.

2–6 شیوه نامه ارزشیابی استاد: شیوه نامه جامع نظام ارزشیابی عملکرد کمی و کیفی اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی زنجان در حوزه آموزش مجازی

2–7 ارزشیابی استاد: ارزشیابی عملکرد کمی و کیفی اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی زنجان در حوزه آموزش مجازی

2–8 گروه آموزشی: هریک از گروه های آموزشی موجود در دانشکده های مختلف در دانشگاه علوم پزشکی زنجان

2–9 مرکز مطالعات: مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی زنجان (**EDC**)

2–10 دفتر توسعه: دفتر توسعه آموزش پزشکی هریک از دانشکده ها و مراکز آموزشی درمانی دانشگاه علوم پزشکی زنجان(**EDO**)

2–11 مرکز آموزش مجازی: واحد آموزش مجازی مستقر در مرکز مطالعات دانشگاه علوم پزشکی زنجان

2–12 واحد ارزشیابی اساتید: واحد ارزشیابی اساتید مستقر در مرکز مطالعات دانشگاه علوم پزشکی زنجان

2–13 نوید: سامانه آموزش مجازی دانشگاه علوم پزشکی مجازی

ماده 3. فعالیت های آموزشی اساتید

بر اساس ماده 2 آیین نامه ارتقاء اعضای هیأت علمی دانشگاه های علوم پزشکی، عرصه ها و فعالیت های آموزشی اعضای هیات علمی به منظور ارزشیابی کیفیت عملکرد آموزشی آنان شامل موارد زیر می باشند:

3-1 آموزش نظری

3-2 آموزش دروس عملی-آزمایشگاهی

3-3 کارآموزی و کارورزی

3-4 فعالیت های تحقیقاتی (داوری و راهنمایی و مشاوره پایان نامه ها)

3-5 مشارکت در آموزش صبحگاهی

3-6 مشارکت در کنفرانس های آموزشی

3-7 مشارکت در برنامه های توانمندسازی اعضای هیات علمی

3-8 طراحی و برگزاری انواع آزمون ها

ماده 4. ارکان اجرایی ارزشیابی استاد

ارکان اجرایی ارزشیابی عملکرد آموزشی استاد در حوزه آموزش مجازی در دانشگاه علوم پزشکی زنجان شامل: مرکز آموزش مجازی، واحد ارزشیابی اساتید و معاونت آموزشی دانشگاه می باشد که وظایف و مسئولیت های هریک در زیر شرح داده شده است:

4–1 معاونت آموزشی

4–1–1 شورای آموزشی

4-1-1-1 تصویب چک لیست ارزشیابی عملکرد آموزشی اساتید در حوزه آموزش مجازی

4-1-1-2 بررسی فرایندها و موارد مرتبط با ارزشیابی عملکرد آموزشی اساتید در حوزه آموزش مجازی

4-1-1-3 استفاده از نتایج ارزشیابی استاد در موارد مرتبط

4–2 مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

4–2–1 مرکز آموزش مجازی: مشاوره به واحد ارزشیابی اساتید

اعضا: مدیر مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی، معاون مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی، مدیر مرکز آموزش مجازی، کارشناسان مرکز آموزش مجازی، اساتید صاحب نظر در ارزشیابی که با معرفی مدیر مرکز مطالعات و ابلاغ معاون آموزشی دانشگاه انتخاب می شوند. وظایف این مرکز در زیر آورده شده است:

- تولید و ارائه برنامه های آموزشی الکترونیک برای دروس دانشگاهی
- برگزاری کارگاه های آموزشی
- ارزشیابی برنامه های یادگیری الکترونیکی
- همکاری با دانشگاه علوم پزشکی مجازی
- تولید و ارائه برنامه های آموزشی الکترونیک برای سامانه موکس ملی
- همکاری، کنترل و راهبری سامانه **LMS** کشوری (نوید) در دانشگاه
- مشارکت در برگزاری آزمون های الکترونیکی
- ارزشیابی عملکرد کمی و کیفی اساتید در حوزه آموزش مجازی

ماده 5. الزامات ارائه دروس

5-1- معرفی درس

5-1-1- بارگذاری فایل **pdf** طرح دوره در فرمت مصوب شده مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم دانشگاه

5-1-2- بارگذاری طرح درس قبل از بارگذاری محتواهای آموزشی انجام شود.

5-1-3- مشخص نمودن نحوه ارزشیابی دانشجویان در قسمت ارزشیابی سامانه نوید.

5-1-4- روش ارزشیابی دانشجویان پیش از بارگذاری محتواهای آموزشی مشخص شود.

5-2- محتوا

5-2-1- به منظور تسهیل مشاهده و همچنین بررسی فعالیت ها، ضروری است در بخشهای مختلف سامانه از جمله محتوا، تکالیف و همچنین آزمون ها شماره جلسه مربوطه در خصوص آن محتوا یا تکلیف ذکر شود.

5-2-2- امکان مشاهده محتواها برای دانشجو با حفظ توالی در طول ترم انجام شود. (از رویت محتواها توسط دانشجو بصورت یکجا خودداری گردد.)

5-2-3- محتوای بارگذاری شده در هر جلسه شامل یک فایل چند رسانه ای یا حداقل فایل **pdf/ppt/jpg/word** به همراه فایل صوتی مربوطه باشد.

5-2-4- لازم است تعداد جلسات برگزار شده در هر درس حداقل 17 جلسه باشد و به ازای هر واحد درسی حداقل نیم ساعت محتوای ضبط شده برای هر جلسه بارگذاری شود. (برای مثال لازم است برای دروس دو واحدی 17 جلسه یک ساعته بارگذاری شود.)

5-2-5- استفاده از فیلم های آموزشی یا محتواهای آموزشی که توسط خود مدرس تولید نشده است (به استثنای محتواهای ذکر شده در موکس ملی) به عنوان جلسه درسی محسوب نمی شود و تنها می تواند در بخش منابع اضافه جهت مطالعه بیشتر بارگذاری گردد.

5-2-6- جلسات هر درس میتواند به صورت آفلاین و یا آنلاین برگزار گردد. لازم است لینک نسخه ضبط شده جلسات آنلاین در سامانه نوید برای دسترسی دانشجو بارگذاری شود. همچنین ضروری است مدرس پیش از برگزاری کلاس های آنلاین از بهره مندی حداکثری دانشجویان از امکانات موردنیاز اطمینان حاصل نماید.

5-2-7- امکان برگزاری تمام جلسات درس بصورت آنلاین یا آفلاین قابل قبول نیست و حتما باید به صورت ترکیبی ارائه شوند. لازم است حداقل 2 جلسه به ازای هر واحد درسی بصورت آنلاین برگزار شود[1]. (اولویت برگزاری جلسات آنلاین از طریق سامانه نوید می باشد و از سایر نرم افزارها در صورت وجود قابلیت ضبط و بارگذاری لینک استفاده گردد).

5-2-8- لینک های اختصاصی اعضای هیات علمی که در دوره های گذشته تخصیص داده می شده است بطور کامل غیرفعال شده و تنها راهکار درخواست برای برگزاری کلاس آنلاین، ورود به سامانه نوید و درخواست کلاس مجازی (سرویس ویدیوکنفرانس) می باشد. لازم است این درخواست 3 روز قبل از تاریخ اجرای کلاس آنلاین در سیستم ثبت گردد.

5-2-9- باتوجه به عرض پایین باند اینترنت، توصیه می شود حجم محتواها در قطعات 30 مگابایتی بارگذاری شود.

5-2-10- ارزیابی کیفی محتواها توسط ناظرین صورت نمی گیرد. افرادی که داوطلبانه درخواست بررسی کیفی محتوای خود را داشته باشند، به جای ضریب 2.5 ضریب 3 تعلق می گیرد[2] (به منظور درخواست ارزیابی، لازم است عضو محترم هیأت علمی درخواست خود را به مدیرمحترم **EDO** و یا معاون آموزشی دانشکده/مرکز درمانی مربوطه، یک ماه مانده به پایان ترم ارسال نمایند).

5-3- فعالیت های یادگیری

5-3-1- مدرس باید در سامانه نوید تعدادی فعالیت یادگیری اعم از تکالیف، گفتگو، پیام، خودآزمون بسته به ماهیت درس و واحد درسی بارگذاری نماید.

5-3-2- بارگذاری حداقل دو تکلیف یا خودآزمون به ازای هر واحد درسی ضروری می باشد.

5-3-3- تکلیف بدون بازخورد مورد قبول نمی باشد. لازم است بازخورد به تکالیف حداقل در فاصله 7 تا 10 روز پس از ارسال پاسخ داده شود.

5-4- دروس تیمی

5-4-1- یک نفر از مدرسین تیم باید به عنوان مدرس مسئول، هماهنگی های لازم بین مدرسان را انجام دهد.

[1] در مورد دروسی که تیمی هستند و تنها دو جلسه به هر استاد تخصیص می یابد حتما یک جلسه توسط هر استاد باید بصورت آنلاین برگزار شود.

[2] در صورتیکه امتیار کسب شده بالای 90 درصد باشد مشمول افزایش ضریب خواهند شد. این بند مشروط به تصویب هیات امنای دانشگاه می باشد.

5-4-2- وظیفه تدوین طرح دوره بر عهده مدرس مسئول می باشد.

5-4-3- در تدریس تیمی باید همه مدرسان از عملکرد یکدیگر آگاهی کامل داشته باشند و در صورتی که یکی از اعضای هیات علمی تمایل به مشاهده محتواهای خود توسط همکاران ندارد باید از تیم تدریس حذف شود.

ماده 6. ارزشیابی دانشجویان

6-1- نحوه ارزشیابی دانشجویان می بایست در ابتدای ترم در قسمت مربوط به ارزشیابی در سامانه نوید مشخص گردد. ضروریست قسمتی از نمره نهایی برای انجام فعالیتهای یادگیری توسط دانشجویان اختصاص داده شود.

6-2- در مواردی که مدرس از میزان یادگیری دانشجویان براساس فعالیت های یادگیری و عملکرد طول دوره آن ها اطمینان دارد می تواند با بارگذاری آزمون در سامانه نوید به عنوان قسمتی از نمره نهایی نمره کامل دانشجو را تعیین کند.

6-3- حضور و غیاب دانشجو می تواند از طریق سازوکارهای مختلف همچون شرکت در تکالیف ، آزمون یا گفتگو تعیین گردد. بنابراین تنها درج شدن تیک تایید دانشجو در قسمت تنظیمات پایان مطالعه به منزله حضور و یا عدم حضور دانشجو تلقی نگردد.

ماده 7. نحوه و فرآیند ارزشیابی استاد

باتوجه به تصویب شیوه نامه ارزشیابی عملکرد اساتید به روش 360 درجه و با عنایت به استفاده اساتید از رویکرد آموزش مجازی در تدریس دانشگاهی ضروری است در راستای تکمیل شیوه ارزشیابی همه جانبه اساتید، عملکرد کمی و کیفی آنها در حوزه آموزش مجازی نیز مورد ارزشیابی قرار گیرد. لذا موارد زیر براساس استانداردهای اعلام شده از سوی دانشگاه علوم پزشکی مجازی مورد ارزشیابی قرار می گیرند.

7-1- ارزشیابی عملکرد اساتید در حوزه آموزش مجازی براساس چک لیست استاندارد مصوب در شورای آموزش دانشگاه صورت خواهد گرفت.(پیوست یک)

7-2- ارزشیابی عملکرد آموزش مجازی اعضای هیات علمی از ابتدای ترم صورت می گیرد و نمره نهایی توسط مرکز آموزش مجازی دانشگاه اعلام میگردد.

7-3- کلیه حیطه های فعالیت استاد در امر تدریس در سامانه نوید، اعم از تعداد محتواهای بارگذاری شده نسبت به واحد درسی، بارگذاری به موقع طرح درس، ارائه تکالیف و یا خودآزمون، ارائه بازخورد به دانشجویان، نوع محتوای بارگذاری شده، تعاملی بودن دوره آموزشی (استفاده از فروم گفتگو و پیام) مورد ارزیابی قرار می گیرد.

7-4- فرآیند ارزشیابی اساتید صرفا درخصوص اعضای هیات علمی دارای فعالیت آموزشی انجام می شود.

7-5- مرکز آموزش مجازی موظف است تمهیداتی اتخاذ نماید تا کلیه نتایج حاصل از ارزشیابی اساتید با رعایت اصول محرمانگی مورد استفاده قرار گیرد.

7-6- نتایج ارزشیابی مرکز آموزش مجازی به واحد ارزشیابی اساتید به منظور اقدامات بعدی ارسال خواهد شد.

ماده 8. تحلیل نتایج

8-1- روند تحلیل نتایج حاصل از امتیاز کسب شده

در صورتی که جمع کل امتیازات کسب شده عضو هیات علمی بالاتر 80 باشد، ضریب کامل 2.5 تعلق خواهد گرفت[۳].

8-2- ارائه نتایج به ذینفعان

نتایج ارزشیابی عملکرد آموزش مجازی هر عضو هیات علمی توسط مرکز آموزش مجازی دانشگاه به معاونت آموزشی دانشگاه جهت اقدامات بعدی ارسال خواهد شد. بعلاوه بازخورد نتایج ارزشیابی به واحد ارزشیابی اساتید ارسال شده و همچنین از طریق ایمیل و بصورت کاملا محرمانه به عضو محترم هیأت علمی جهت استحضار و بهره برداری ارسال می گردد.

ماده 9. اقدامات متعاقب اعلام نتایج

9-1- کاربردهای نتایج ارزشیابی استاد

باتوجه به جدید بودن حوزه آموزش مجازی و الزام اساتید به حفظ کیفیت آموزش در این نوع روش تدریس، آگاهی ایشان از نحوه عملکرد خود در این حوزه ضروری است. از سوی دیگر ارائه نتایج حاصل از ارزشیابی به معاونت آموزشی دانشگاه جهت اعمال ضرایب حق التدریس و تصمیم گیری های مدیریتی کمک کننده می باشد[1].

همچنین اطلاعات مربوط به ارزشیابی اساتید در مواقع لزوم و در صورت صلاحدید برای تصمیم گیری های مدیریتی و با رعایت محرمانگی در اختیار رئیس دانشکده و معاون آموزشی دانشکده قرار خواهد گرفت.

[3] پس از تایید شورای آموزش قابل تایید و اجرا خواهد بود. نمرات کمتر از 80 از طریق تناسب امتیازدهی خواهند شد.

بارگذاری **پیوست ها**

پیوست 1: فرم ارزشیابی عملکرد کیفیت آموزشی عضو هیأت علمی در حوزه آموزش مجازی جهت ارسال نتایج به واحد ارزشیابی اساتید

نام استاد	نام درس	تعداد جلسات آفلاین برگزارشده	تعداد جلسات آنلاین برگزار شده	واحددرس	بارگذاری محتوا در طول ترم به صورت منظم	فرمت محتوا	طرح درس	بارگذاری تکلیف/آزمون	تعداد تکالیف	بازخورد به دانشجویان